

Brüssel, 18. juuli 2022
(OR. en)

11406/22

COPS 362
CFSP/PESC 993
CYBER 270
RELEX 1025
HYBRID 79
CONUN 167
COHOM 81
DISINFO 64
CSDP/PSDC 480

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 11259/22

Teema: Nõukogu järeldused ELi digidiplomaatia kohta

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused ELi digidiplomaatia kohta, mille nõukogu kiitis heaks oma 18. juuli 2022. aasta istungil.

ELi digidiplomaatia:**nõukogu järeldused, välisasjade nõukogu istung, 18. juuli 2022**

1. Digitehnoloogiad on tekitanud uusi võimalusi ja riske ELi kodanike ja kogu maailma inimeste elus. Nendest tehnoloogiatest on saanud ka peamised konkurentsiparameetrid, mis võivad muuta geopoliitilisi jõuvahekordi.
2. Pärast nõukogu 2020. aasta novembri järeldusi ja esimest sisulist arutelu kujunemisejärgus tehnoloogiatega seotud geopoliitika üle välisasjade nõukogus 2021. aasta juulis kutsus nõukogu kõrget esindajat ja komisjoni üles tagama tihedas koostöös liikmesriikidega, et digidiplomaatiast saaks ELi välistegevuse põhikomponent ja lahutamatu osa, sealhulgas tugevdades olemasolevaid mitmepoolseid, piirkondlikke ja mitut sidusrühma hõlmavaid protsesse ning tagades edusammude vastavuse ELi rohelise diplomaatia ja küberdiplomaatiaga. See lähenemisviis võimaldab liidul täita oma täielikku rolli ülemaailmses rohe- ja digipöördes.
3. Nõukogu rõhutab, et ELi välispoliitika digi-, küber- ja hübriidohtude, sealhulgas välisriigist lähtuva infoga manipuleerimise ja sekkumise vastase võitluse valdkonnas peab olema täielikult sidus ja vastastikku tugevdav. Liidu ambitsioonikas püüdluses – tugevdada oma tehnoloogilist ja digitaalset suveräänsust – seni tehtud edusammude konsolideerimine kooskõlas Versailles'i deklaratsiooni ning asjakohaste Euroopa Ülemkogu ja nõukogu järeldustega nõuab otsustavaid samme nähtavama, mõjuvõimsama ja koordineerituma digidiplomaatia suunas, kasutades kõiki asjakohaseid ELi vahendeid.

4. EL digidiplomaatiat viiakse ellu tihedas koostöös sarnaselt meelestatud partneritega ning see põhineb universaalsetel inimõigustel, põhivabadustel, õigusriigil ja demokraatlikel põhimõtetel.
5. Meie digimajandus ja -ühiskond saavad jõudsalt areneda ainult siis, kui meil on usaldus info- ja kommunikatsioonitehnoloogia turvalisuse ning oma andmete turvalisuse ja tervikluse suhtes. Nõukogu on võtnud kohustuse tugevdada veelgi oma rahvusvahelist tegevust kübervaldkonnas, eelkõige ÜROs, OSCEs ja muudel asjakohastel mitmepoolsetel ja piirkondlikel foorumitel, samuti küberdiplomaatia meetmete kogumi kasutamise kaudu.
6. Nõukogu rõhutab, et ELi digidiplomaatia eesmärk on:
 - tugevdada ELi ülemaailmset rolli digiküsimustes, lähtudes ühistest geopoliitilistest prioriteetidest, pöörates seejuures erilist tähelepanu strateegilise tähtsusega või kõrge haavatavuse tasemega riikidele;
 - edendada aktiivselt universaalseid inimõigusi ja põhivabadusi, õigusriiki ja demokraatlikke põhimõtteid digivaldkonnas ning edendada inimkesket ja inimõigustel põhinevat lähenemisviisi digitehnoloogiatele asjaomastel mitmepoolsetel foorumitel ja muudel platvormidel;
 - edendada avatud, vaba, ülemaailmset, stabiilset ja turvalist internetti, mis põhineb mitut sidusrühma hõlmaval interneti haldamise mudelil;
 - mõjutada inimõigustel ja põhivabadustel põhinevate eetiliste, turvaliste ja kaasavate rahvusvaheliste tehnoloogiastandardite kujundamist, muu hulgas kõrge esindaja, komisjoni ja liikmesriikide vahel koordineeritud tugevdatud teavitustegevuse kaudu, pidades eelkõige silmas ülemaailmsel tasandil läbirääkimiste pidamist sellistes organites nagu Rahvusvaheline Telekommunikatsiooni Liit (ITU), Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon (ISO), Rahvusvaheline Elektrotehnikakomisjon (IEC) ning Elektri- ja Elektroonikainseneride Instituut (IEEE);

- aidata kaasa ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisele ja ÜRO ülemaailmse digikokkuleppe väljatöötamisele;
- edendada ja toetada kooskõlas strateegiaga „Global Gateway“ kerksaid ja usaldusväärseid digitaristuid, demokraatlike digiühiskondade edendamist väljaspool ELi piire, digitaalset avalikku taristut ja digitaalset avalikke hüvesid ning digitaalset ühisvara;
- toetada proaktiivselt innovatsioonisõbralikku ja inimõigustel põhinevat tehnoloogiajuhtimist ning edendada ELi inimkeskset ja inimõigustel põhinevat lähenemisviisi digiüleminekule;
- edendada aktiivselt ELi-sisest digipoliitikat ja vastavaid reegleid, võttes arvesse dokumendis „Digikompass 2030: Euroopa tee digikümnenäil“ esitatud visiooni, kui see vastu võetakse, ning jälgida digipoliitika arengut kogu maailmas, pakkudes samal ajal ka teavet ELi sisepoliitika kujundamiseks;
- aidata kaasa ELi julgeoleku- ja kaitsepoliitika asjakohaste osade sidusale ja vastastikku tugevdavale rakendamisele, sealhulgas küber- ja hübriidküsimumuste osas, nagu on eelkõige kirjeldatud strateegilises kompassis, ELi küberturvalisuse strateegias, hiljuti vastu võetud nõukogu järeldustes kübervaldkonna positsiooni¹ ja hübriidkampaaniate² kohta ning kaitse- ja kosmosepaketi kooskõlas asjakohaste nõukogu järeldustega;
- aidata kaasa ELi julgeoleku tagamisele ka hübriidohtude, küberrünnete ja välisriigist lähtuva infoga manipuleerimise ja sekkumise, sealhulgas riigi rahastatud sekkumise vastu võitlemisel ning vägivalda ja vaenukõne vastu võitlemisel, sealhulgas Pariisi ja Christchurchi üleskutsete toetamise kaudu;

¹ [Nõukogu järeldused Euroopa Liidu kübervaldkonna positsiooni arendamise kohta](#), 23. mai 2022.

² [Nõukogu järeldused, mis käsitlevad raamistikku ELi koordineeritud reageerimiseks hübriidkampaaniatele](#), 21. juuni 2022.

- vahetada asjakohasel juhul teavet äri- ja akadeemiliste ringkondade ning kodanikuühiskonna sidusrühmadega nii ELis kui ka mujal, et teha kindlaks võimalused, mis oleksid kooskõlas ELi poliitiliste, majanduslike ja geostrateegiliste eesmärkidega kolmandates riikides, mõistes samal ajal digiülemineku ja tehnoloogia kasutamise erinevaid lähtepunkte kogu maailmas;
- edendada andmete turvalist ja vaba liikumist usaldusväärsel viisil, võttes muu hulgas arvesse erandeid õiguspäraste avaliku poliitika eesmärkide puhul ning austades täielikult andmekaitset ja eraelu puutumatust, toetada Euroopa ettevõtete ülemaailmset haaret ning propageerida Euroopa näiteid eetilistest lähenemisviisidest andmete kasutamisele, kuna andmete vastutustundlik kasutamine ettevõtete ja valitsuste poolt on usaldusväärsete ja vastutustundlike digiökosüsteemide arendamise alus;
- aidata kaasa kestlikule tulevikule üleminekule, edendades innovatiivseid Euroopa digilahendusi, mis võivad aidata saavutada kliimaneutraalset majandust;
- aidata tugevdada ELi, liikmesriikide ja partnerite suutlikkust hinnata ja käsitleda riske, haavatavusi ja kriitilist sõltuvust kujunemisjärgus ja põhitehnoloogiate osas ning suurendada ELi vastupanuvõimet, tugevdades meie partnerite vastupanuvõimet;
- parandada ELi suutlikkust jälgida ülemaailmset digivaldkonna regulatiivset tegevust, rahvusvahelisi andmevooge ja ELi kodanike andmete kaitset, digikaubanduse struktuure, kolmandate riikide vahelisi partnerlusi ja nende mõju konkurentsiraamistikule ülemaailmsel digitehnoloogiate ja -teenuste turul.

7. Nõukogu kutsub kõrget esindajat, komisjoni ja liikmesriike üles üheskoos tagama ELi ja liikmesriikide digipoliitika sise- ja välisalgatuste vastastikuse täiendavuse ja sidususe ning tõhusad meetmed. Samuti kutsub nõukogu kõrget esindajat ja komisjoni üles jälgima olulisi praeguseid ja tulevasi rahvusvahelisi arenguid, mis on asjakohased ELi digidiplomaatia ja küberdiplomaatia seisukohast, märkides samas liikmesriikide olulist rolli nende rakendamise suunamisel ja jälgimisel, sealhulgas asjakohaste nõukogu organite ning digitaalse diplomaatia ja kübersaadikute võrgustiku kaudu.
8. Nõukogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles – kaasates täiel määral ka liikmesriigid – töötama välja kohandatud lähenemisviisid koalitsioonide loomiseks ja koostöö tugevdamiseks ÜRO süsteemi, G7, OSCE, OECD, WTO, NATO ja Euroopa Nõukogu raames ja asjakohasel juhul muudel mitmepoolsetel foorumitel, sealhulgas mitut sidusrühma hõlmavates organisatsioonides ja eelkõige standardiorganisatsioonides, kus ühtsetel ja ühtlustatud Euroopa standarditel on mõjus roll.
9. Sellega seoses märgib nõukogu, et üha olulisem on ELi tasandi koordineerimine seoses valimiste ja ametisse nimetamisega ÜROs ja muudes asjakohastes mitmepoolsetes organites, austades samal ajal liikmesriikide pädevust, ning toetab ELi jõupingutusi oma eesmärkide edendamiseks koos sarnaselt meelestatud partneritega.

10. Nõukogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles jätkama universaalsete inimõiguste ja põhivabaduste edendamist ning jätkama liikmesriike täielikult kaasates kooskõlastamist partneritega ÜRO süsteemis, eeskätt Inimõiguste Nõukogus, ÜRO Peaassamblee kolmandas komitees, ÜRO peasekretäri aruandega „Meie ühine tegevuskava“ seotud protsessis ning peasekretäri digikoostöö tegevuskava raames, kus EL peaks märkimisväärselt kaasa aitama ülemaailmse digikokkuleppe ettevalmistamisele ja tegema koostööd ÜRO tehnoloogiasaadikuga.
11. Nõukogu väljendab oma toetust ambitsioonikatele partnerlustele välistes digiküsimustes ning rõhutab, kui olulised on ELi kahepoolsed, piirkondlikud, mitut sidusrühma hõlmavad ja mitmepoolsed digivaldkonna algatused, eelkõige ELi-USA kaubandus- ja tehnoloogia nõukogu, digipartnerlus Jaapaniga, tulevased digipartnerlused Korea Vabariigi ja Singapuri, ELi-India kaubandus- ja tehnoloogia nõukogu, Lääne-Balkani digitaalarengu tegevuskava, idapartnerluse algatus „EU4Digital“, ühine pühendumine digiüleminekule ELi ja Aafrika ühises visioonis aastaks 2030, strateegilises partnerluses Pärsia lahe riikidega ja Vahemere uues tegevuskavas, ELi ning India ja Vaikse ookeani piirkonna riikide ühisavaldus privaatsuse ja digiandmete kaitse kohta, samuti tulevane ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna digiliit ja kehtivates ELi kaubanduslepingutes sisalduvad digikaubanduse sätted. Nõukogu kutsub komisjoni ja kõrget esindajat üles tagama tõhusa koordineerimise liikmesriikidega, et neid foorumeid ja vahendeid täielikult ära kasutada.
12. Nõukogu innustab komisjoni ja kõrget esindajat uurima täiendavaid algatusi ELi ülemaailmse nähtavuse suurendamiseks, õppides liikmesriikide parimatest tavadest.

13. Nõukogu toetab selliste digimajanduse pakettide loomist, milles ühendatakse digitaristusse tehtavad investeeringud, suutlikkuse suurendamine, samuti tehnoloogiliste lahenduste ning õigusnormide ja standardite lähendamise strateegiline edendamine ning milles austatakse demokraatlikke väärtusi ja inimõigusi, sh osana strateegia „Global Gateway“ rakendamisest. Nõukogu kutsub liikmesriike ja komisjoni üles uurima võimalusi panustada sellistesse pakettidesse Euroopa tiimi lähenemisviisi raames ning vajaduse korral võtma kõnealuses lähenemisviisis arvesse kolmandate riikide, kodanikuühiskonna, tehnoloogiaettevõtjate ja muude asjaomaste osalejatega peetavat dialoogi.
14. Nõukogu kutsub üles jätkama dialoogi ja koostööd erasektoriga, sealhulgas internetiplatvormidega, ja kodanikuühiskonnaga, et töötada ühiselt välja lahendused digitehnoloogia ja -platvormidega seotud probleemide ja nende väärkasutamise käsitlemiseks.
15. Nõukogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles kasutama üleilmset tehnoloogiapaneeli, et kaasata ELi digidiplomaatia arendamisse eri sidusrühmi.
16. Nõukogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles edendama Euroopa Liidus välja töötatud uusi ja innovaatilisi digitaliseerimise vahendeid, nagu ELi programmide raames välja töötatud tehnoloogiad, standardid või andmekogumid, sealhulgas ELi kosmoseprogrammi kaudu edastatavad ülemaailmse katvusega andmed.

17. Nõukogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles tuginema konsensusele sarnaselt meelesstatud partneritega, et paremini kaitsta ja edendada demokraatiat, universaalseid inimõigusi ja reeglitel põhinevat korda üha enam digitaliseeritud maailmas, kooskõlas Euroopa deklaratsiooniga digiõiguste ja -põhimõtete kohta digikümnendiks, kui see on vastu võetud. Lisaks tervitab nõukogu Tallinna deklaratsiooni e-valitsuse kohta, Berliini deklaratsiooni digiühiskonna ja väärtuspõhise digivalitsuse kohta ning Lissaboni deklaratsiooni eesmärgipärase digidemokraatia kohta. Nõukogu kutsub kõrget esindajat, komisjoni ja liikmesriike üles edendama neid vastastikku toetavaid deklaratsioone rahvusvahelisel tasandil ja integreerima need kindlamalt ELi välistegevusse, võttes arvesse ka interneti tulevikku käsitlevat deklaratsiooni.
18. Nõukogu rõhutab, kui oluline on kohaldada internetis samu õigusi, mis kehtivad väljaspool interneti.
- Nõukogu kutsub kõrget esindajat, komisjoni ja liikmesriike üles edendama inimõigustel põhinevat lähenemisviisi digitehnoloogia kogu olelusringi suhtes – sealhulgas projekteerimine, arendamine, kasutuselevõtt ja kasutamine – osana ühtsest käsitlesest, mis puudutab ELi inimkeskset visiooni digiülemineku kohta, aidates kaasa ELi kui selle valdkonna, sealhulgas rahvusvaheliste standardite kehtestamise protsesside olulise osaleja nähtavusele.

19. Kooskõlas ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskavaga kutsub nõukogu kõrget esindajat, komisjoni ja liikmesriike üles jätkama kogu maailmas inimõiguste ja põhivabaduste, sealhulgas väljendusvabaduse ning õigusriigi põhimõtte edendamist ja kaitsmist digivaldkonnas, eelkõige edendades digikirjaoskust ja kaotades soolise digilõhe. See nõuab ka asjakohaseid vahendeid ja rahastamist, et võidelda internetiühenduse sulgemise ning meelevaldse või valimatu digitaalse jälgimise ja andmete säilitamise vastu, ning kooskõlastatud poliitikat inimõiguste edendamiseks internetis, näiteks inimõigusdialoogide kaudu, et kaitsta inimõiguste kaitsjaid ja kodanikuühiskonda internetis ning laiendada kodanikuühiskonna tegutsemisruumi. Tuleks kasutada avalikku diplomaatiat, et muuta nähtavaks uute tehnoloogiate vastutustundliku kasutamise mõju ja kasu demokraatiale ja inimõigustele ning nende roll inimõiguste rikkumiste dokumenteerimisel.
20. Nõukogu tunnustab käimasolevaid jõupingutusi, mille eesmärk on edendada kestlikkust ja kestliku arengu eesmarke toetavat digitaliseerimist ja andmete jagamist, ning kutsub komisjoni ja kõrget esindajat üles edendama ettevõtete ja toodete kestlikkusega seotud standarditud digiandmete jagamist.
21. Nõukogu väljendab muret desinformatsiooni ning välisriigist lähtuva infoga manipuleerimise ja sekkumise kasvava ulatuse ja keerukuse pärast digiruumis, mis võib vähendada üldsuse usaldust demokraatlike protsesside ja institutsioonide vastu, õõnestada avalikke algatusi, kinnistada stereotüüpe ning ohutada diskrimineerimist, ksenofoobiat, sallimatust ja vägivalda. Nõukogu kutsub kõrget esindajat, komisjoni ja liikmesriike üles desinformatsiooni ning välisriigist lähtuva infoga manipuleerimise ja sekkumise probleemiga tegelema, tagades samal ajal avatud, vaba, ülemaailmse, stabiilse ja turvalise interneti ning austades täielikult inimõigusi, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet.

22. Nõukogu kordab oma toetust ELi digidiplomaatia võrgustikule, mis on esitatud 17. novembril 2020 vastu võetud nõukogu järeldustes. Nõukogu kutsub üles tugevdama võrgustikku kui platvormi ELi liikmesriikide vaheliseks koordineerimiseks, aruteluks ning teabe ja parimate tavade vahetamiseks digidiplomaatiaga seotud küsimustes ning tugevdama veelgi selle koordineerimist ELi kübersaadikute võrgustikuga.
23. Nõukogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles liikmesriike tihedalt kaasates jätkama koostööd partnerorganisatsioonidega rahvusvahelise valimisvaatluse põhimõtteid käsitleva ÜRO deklaratsiooni raames, et arendada edasi suuniseid valimisvaatlusmissioonidele sotsiaalmeedia ja internetiarutelu analüüsimiseks valimiskampaaniate ajal. Nõukogu kutsub üles jätkama kõigi ELi valimisvaatlusmissioonide süstemaatilise osana internetipõhiste valimiskampaaniate vaatlemise meetoodika kasutuselevõttu. Valimiste toetamise alaste ELi jõupingutuste raames tuleks pöörata tähelepanu ka uutele digitehnoloogiatele.
24. Nõukogu tervitab eelseisvat ELi büroo loomist San Franciscosse, mille abil tugevdada Atlandi-ülest koostööd digitaalarengu tegevuskava osas, täita ELi-USA kaubandus- ja tehnoloogianõukogu sellega seotud eesmärgid ning luua kontakte kohalike ametiasutuste ja sidusrühmadega, et aidata kaasa edukale, kestlikule ja inimkesksele digiüleminekule, eesmärgiga tagada inimõigustel põhinev lähenemisviis kooskõlas ELi ja USA ühiste väärtuste ja demokraatlike süsteemidega.

25. Nõukogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles kasutama täielikult, süstemaatiliselt ja kooskõlastatult ELi delegatsioonide ja liikmesriikide esinduste võrgustikku, et teha koostööd kolmandate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja mitut sidusrühma hõlmava kogukonnaga, edastades ELi seisukohti ja tugevdades aruandlust tehnoloogiapoliitika küsimustes, pidades samal ajal silmas uute tehnoloogiate majanduslike aspektide, seotud kriitilise tehnoloogilise sõltuvuse ning selle poolt Euroopa digisuveräänsusele, sisejulgeolekule ning välis-, julgeoleku-, kaubandus-, arengu- ja kaitsepoliitikale avaldatava mõju üha suuremat omavahelist seotust.
26. Nõukogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles koos liikmesriikidega tugevdama piirkondlikke digidiplomaatia keskusi peamistes ELi delegatsioonides, mis oleksid täielikult sidusad ja vastastikku tugevdavad ELi küberdiplomaatia võrgustikuga, mis on ette nähtud nõukogu järelustes Euroopa Liidu kübervaldkonna positsiooni arendamise kohta.
27. Võttes arvesse vajadust tagada ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõigi digi- ja kübervaldkonna töösuundade sidusus, kutsub nõukogu kõrget esindajat, komisjoni ja liikmesriike üles arendama edasi ELi suutlikkust analüüsida tehnoloogia- ja digipoliitika arengut.
28. Nõukogu kutsub kõrget esindajat üles töötama välja digidiplomaatia alaseid koolitusi ELi ja liikmesriikide diplomaatidele, et parandada oskusi ja luua ühine arusaam tehnoloogiast geopoliitikas ning tagada, et Euroopa diplomaatia on digiajastule kohane.

29. Nõukogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles tagama liikmesriikide tiheda kaasatuse digidiplomaatiasse ja jätkama nõukogule korrapäraselt aru andmist selle rakendamise kohta ning hindama digitehnoloogia rahvusvahelist mõju demokraatiale, universaalsetele inimõigustele ja reeglitel põhinevale rahvusvahelisele korrale.
 30. Nõukogu pöördub selle küsimuse juurde tagasi 2023. aasta suveks ja teeb edusammudest korrapäraselt kokkuvõtteid.
-